

რაგიფიცირებულია საქართველოს პარლამენტის
2006 წლის 7 ივნისის N 3202 – II დადგენილებით

**გრანსნაციონალური ორგანიზებული დანაშაულის წინააღმდეგ
გაეროს კონვენციის
ოქმი**

**ადამიანების, განსაკუთრებით ქალებისა და ბავშვების გრეფიკინგის
თავიდან აცილების, აღკვეთისა და დასჯის შესახებ**

პრეამბულა

ამ ოქმის მონაწილე სახელმწიფოები,

აცხადებენ, რომ ადამიანების, განსაკუთრებით ქალებისა და ბავშვების, გრეფიკინგის აღკვეთა და მის წინააღმდეგ ეფექტური ბრძოლა მოითხოვს წარმოშობის, გრანზიციისა და დანაშაულების ქვეყნებში მრავალმხრივ საერთაშორისო მიდგომას, რომელიც მოიცავს გრეფიკინგის აღკვეთის, გრეფიკინგის დასჯისა და გრეფიკინგის მსხვერპლთა დაცვის ღონისძიებებს, ადამიანის საერთაშორისოდ აღიარებული დაცვის ჩათვლით,

მხედველობაში იღებენ იმ გარემოებას, რომ მრავალი საერთაშორისო დოკუმენტის არსებობის მიუხედავად, რომლებიც შეიცავს ადამიანების, განსაკუთრებით ქალებისა და ბავშვების, ექსპლუატაციასთან ბრძოლის წესებსა და პრაქტიკულ ღონისძიებებს, არ არსებობს უნივერსალური დოკუმენტი, რომელიც ეხება გრეფიკინგის ყველა ასპექტს, შემოთავაზებს გამოთქვამენ, რომ ამგვარი დოკუმენტის არარსებობით, პირები, რომლებიც დაუცველნი არიან გრეფიკინგისაგან, არ იქნებიან საკმარისად დაცულნი; მიუთითებენ გენერალური ასამბლეის 1998 წლის 9 დეკემბრის N53/111 რეზოლუციაზე, რომლითაც ასამბლეამ გადაწყვიტა, დაეარსებინა ღია მთავრობათშორისი ad hoc კომიტეტი გრანსნაციონალური ორგანიზებული დანაშაულის წინააღმდეგ მრავალმხრივი საერთაშორისო კონვენციის შემუშავებისა და ქალებისა და ბავშვების გრეფიკინგის წინააღმდეგ, inter alia, საერთაშორისო დოკუმენტის შემუშავების განხილვის მიზნით,

დარწმუნებულნი არიან, რომ ამ დანაშაულის აღკვეთისა და მის წინააღმდეგ ბრძოლის მიზნებისთვის მიზანშეწონილი იქნება გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის კონვენციას გრანსნაციონალურ ორგანიზებულ დანაშაულთან ბრძოლის შესახებ დაემატოს ადამიანების, განსაკუთრებით ქალებისა და ბავშვების გრეფიკინგის თავიდან აცილების, აღკვეთისა და დასჯის შესახებ ოქმი,

შეთანხმდნენ შემდეგზე:

I . ზოგადი დებულებები

მუხლი 1

გრანსნაციონალურ ორგანიზებულ დანაშაულის წინააღმდეგ გაერთიანებული ერების

კონვენციასთან დამოკიდებულება

1. გარეთიანებული ერების კონვენციას გრანსნაციონალური ორგანიზებული დანაშაულის წინააღმდეგ ემატება წინამდებარე ოქმი. ეს ოქმი უნდა განიმარტოს კონვენციასთან ერთად.
2. კონვენციის დებულებები, *mutatis mutandis*, გამოიყენება ამ ოქმის მიმართ, თუ ოქმით სხვა რამ არ არის დადგენილი.
3. ამ ოქმის მე-5 მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულები უნდა ჩაითვალოს კონვენციით გათვალისწინებულ დანაშაულად.

მუხლი 2

მიზნები

ამ ოქმის მიზნებია:

- (a) ადამიანის, განსაკუთრებით ქალებისა და ბავშვების, გრეფიკინგის აღკვეთა და მის წინააღმდეგ ბრძოლა;
- (b) გრეფიკინგის მსხვერპლთა დაცვა და დახმარება, მათი უფლებების სრული პატივისცემით; და
- (c) აღნიშნული მიზნების მისაღწევად მონაწილე სახელმწიფოთა შორის თანამშრომლობის ხელშეწყობა.

მუხლი 3

ტერმინების განმარტება

ამ ოქმის მიზნებისათვის:

- (a) „გრეფიკინგი“ ნიშნავს ადამიანთა გადაბირებას, გრანსპორტირებას, გადაყვანას, შეფარებას ან მიღებას, მუქარის, ძალის გამოყენების ან იძულების სხვა საშუალებებით, მოგაცემით, თაღლითობით, მოგყუებით, ძალაუფლების ან პირის უმწიფობის ბოროტად გამოყენებით ან იმ პირის თანხმობის მისაღწევად თანხის ან სხვა სარგებლის მიცემით ან მიღებით, ვისი დამოკიდებულების ქვეშაც იმყოფება მეორე პირი, ამ ადამიანთა ექსპლუატაციის მიზნით. ექსპლუატაცია, როგორც მინიმუმ, გულისხმობს სხვათა პროსტიტუციის ექსპლუატაციას ან სქესობრივი ექსპლუატაციის სხვა ფორმას, იძულებით შრომას ან მომსახურებას, მონობას ან მონობის მსგავს მდგომარეობას, მონურ შრომას ან ორგანოთა გადანერგვას;
- (b) თუ გამოყენებულია ამ მუხლის (a) ქვეპუნქტით გათვალისწინებული რომელიმე საშუალება, ადამიანთა გრეფიკინგის მსხვერპლის თანხმობას აღნიშნული ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ მის წინასწარგანმრახულ ექსპლუატაციაზე მნიშვნელობა არ უნდა მიენიჭოს;
- (c) ბავშვის გადაბირება, გრანსპორტირება, გადაყვანა, შეფარება ან მიღება ექსპლუატაციის მიზნით უნდა ჩაითვალოს „გრეფიკინგად“ მაშინაც კი, როდესაც გამოყენებული არ ყოფილა ამ მუხლის (a) ქვეპუნქტით გათვალისწინებული რომელიმე საშუალება;
- (d) „ბავშვი“ გულისხმობს ნებისმიერ ადამიანს 18 წლის ასაკამდე.

მუხლი 5

კრიმინალიზაცია

1. თითოეული მონაწილე სახელმწიფო ვალდებულია, მიიღოს ისეთი საკანონმდებლო და სხვა სახის ზომები, რომლებიც აუცილებელია, რათა სისხლის სამართლის დანაშაულად გამოცხადდეს ამ ოქმის მე-3 მუხლში მითითებული ქმედებები, როდესაც ისინი ჩადენილია განზრახ.
2. თითოეული მონაწილე სახელმწიფო აგრეთვე ვალდებულია, მიიღოს ისეთი საკანონმდებლო და სხვა სახის ზომები, რომლებიც აუცილებელია, რათა სისხლის სამართლის დანაშაულად გამოცხადდეს:
 - (a) ქვეყნის შიგნით მოქმედი სამართლებრივი სისგემის ძირითადი დებულებების დაცვის პირობით, ამ მუხლის 1-ლი პუნქტით დადგენილი დანაშაულის ჩადენის მცდელობა;
 - (b) ამ მუხლის 1-ლი პუნქტით დადგენილ დანაშაულში თანამონაწილეობა; და
 - (c) სხვა პირთა ორგანიზება ან ხელმძღვანელობა ამ მუხლის 1-ლი პუნქტით დადგენილი დანაშაულის ჩასადენად.

II. გრეფიკინგის მსხვერპლთა დაცვა

მუხლი 6

გრეფიკინგის მსხვერპლთა დახმარება და დაცვა

1. შესაბამის შემთხვევებში და შიდა კანონმდებლობით დაშვებულ ფარგლებში, თითოეული მონაწილე სახელმწიფო ვალდებულია, დაიცვას გრეფიკინგის მსხვერპლთა პირადი ცხოვრება და ვინაობა, *inter alia*, გრეფიკინგთან დაკავშირებული სამართალწარმოების კონფიდენციალურობის ჩათვლით.
2. თითოეულმა მონაწილემ სახელმწიფომ უნდა უზრუნველყოს, რომ მისი შიდა სამართლებრივი ან ადმინისტრაციული სისგემა უნდა ითვალისწინებდეს ისეთ ზომებს, რომლებიც გრეფიკინგის მსხვერპლს, შესაბამის შემთხვევებში, უზრუნველყოფს:
 - (a) ინფორმაციით შესაბამის სამართლო და ადმინისტრაციულ სამართალწარმოებაზე;
 - (b) დახმარების გაწევით, იმ მიზნით, რომ მათი შეხედულებები და პრობლემები წარმოდგენილ და მხედველობაში მიღებულ იქნეს დანაშაულთან წინააღმდეგ სისხლის სამართალწარმოების შესაბამის სტადიებზე, იმგვარად, რომ არ შეილახოს დაცვის მხარის უფლებები.
3. თითოეულმა მონაწილემ სახელმწიფომ უნდა განიხილოს იმპლემენტაციის ისეთი ზომების მიღების შესაძლებლობა, რომლებიც ხელს შეუწყობს გრეფიკინგის მსხვერპლთა ფიზიკურ, ფსიქოლოგიურ და სოციალურ გამოჯანმრთელებას, შესაბამის შემთხვევებში, არასამთავრობო ან სხვა ორგანიზაციებსა და სამოქალაქო საზოგადოების სხვა წარმომადგენლებთან თანამშრომლობის ჩათვლით, კერძოდ, მონაწილე სახელმწიფოებმა ისინი უნდა უზრუნველყონ:
 - (a) შესაბამისი საცხოვრებელი პირობებით;
 - (b) მათთვის გასაგებ ენაზე რჩევით და ინფორმაციით, განსაკუთრებით მათ სამართლებრივ უფლებებთან დაკავშირებით;
 - (c) სამედიცინო, ფსიქოლოგიური და მაგერიალური დახმარებით; და
 - (d) დასაქმებით, განათლებითა და სწავლებით.
4. ამ მუხლის დებულებათა გამოყენების დროს თითოეულმა მონაწილემ სახელმწიფომ უნდა გაითვალისწინოს გრეფიკინგის მსხვერპლთა ასაკი, სქესი და სპეციალური

მოთხოვნები, განსაკუთრებით ბავშვების სპეციალური მოთხოვნები, სათანადო საცხოვრებელი პირობების, განათლებისა და მზრუნველობის ჩათვლით.

5. თითოეული მონაწილე სახელმწიფო უნდა შეეცადოს, რომ უზრუნველყოს გრეფიკინგის მსხვერპლთა ფიზიკური უსაფრთხოება, სანამ ისინი იმყოფებიან მის ტერიტორიაზე.

6. თითოეულმა მონაწილე სახელმწიფომ შიდა სამართლებრივ სისტემაში უნდა უზრუნველყოს ისეთი მექანიზმების არსებობა, რომელიც გრეფიკინგის მსხვერპლს საშუალებას მისცემს, მიიღოს კონპესაცია მიყენებული ზიანისათვის.

მუხლი 7

გრეფიკინგის მსხვერპლთა სტატუსი მიმღებ სახელმწიფოში

1. ამ ოქმის მე-6 მუხლში ჩამოყალიბებულ ღონისძიებებთან ერთად, თითოეულმა მონაწილე სახელმწიფომ უნდა გაითვალისწინოს ისეთისაკანონმდებლო ან სხვა სათანადო ბოძების მიღება, რომლებიც შესაბამის შემთხვევებში გრეფიკინგის მსხვერპლთ მის ტერიტორიაზე დროებით ან მუდმივად დარჩენის ნებას რთავს.

2. ამ მუხლის 1-ლი პუნქტით გათვალისწინებული დებულების განხორციელებისას თითოეულმა მონაწილე სახელმწიფომ სათანადოდ უნდა გაითვალისწინოს ჰუმანურობისა და თანაგრძნობის ფაქტორები.

მუხლი 8

გრეფიკინგის მსხვერპლთა რეპაგრაცია

1. მონაწილე სახელმწიფო, რომლის მოქალაქე ან მუდმივად მცხოვრები პირი არის გრეფიკინგის მსხვერპლი მიმღებ სახელმწიფოში შესვლის მომენგისთვის, ვალდებულია ხელი შეუწყოს და მიიღოს უკან დაბრუნებული ასეთი პირი დაუსაბუთებელი და არაგონივრული დაყოვნების გარეშე, მისი პირადი უსაფრთხოების დაცვის სათანადო გათვალისწინებით.

2. თთუ მონაწილე სახელმწიფო გრეფიკინგის მსხვერპლს აბრუნებს იმ მონაწილე სახელმწიფოში, რომლის მოქალაქეც იყო ეს პირი ან რომელშიც იგი მუდმივად ცხოვრობდა მიმღები სახელმწიფოს ტერიტორიაზე შესვლის მომენგისათვის, მაშინ ამ პირის დაბრუნებისას სათანადოდ უნდა იქნეს გათვალისწინებული მისი პირადი უსაფრთხოება და გრეფიკინგის ფაქტზე აღძრული ნებისმიერი სამართალწარმოება მხედველობაში უნდა იქნას მიღებული; და სასურველია, პირის დაბრუნება მოხდეს ნებაყოფლობით.

3. მიმღები მონაწილე სახელმწიფოს თხოვნით, თხოვნის მიმღებმა მონაწილე სახელმწიფომ დაუსაბუთებელი ან არაგონივრული დაყოვნების გარეშე უნდა შეამოწმოს, არის თუ არა გრეფიკინგის მსხვერპლი მისი მოქალაქე ან მუდმივად მცხოვრები პირი მიმღები მონაწილე სახელმწიფოს ტერიტორიაზე შესვლის მომენგისათვის.

4. სათანადო დოკუმენტის არმქონე გრეფიკინგის მსხვერპლის დაბრუნების ხელშეწყობის მიზნით, მონაწილე სახელმწიფომ, რომლის მოქალაქე ან მუდმივად მცხოვრები არის ეს პირი მიმღები მონაწილე სახელმწიფოს ტერიტორიაზე შესვლის მომენგისთვის, მიმღები სახელმწიფოს თხოვნით უნდა გასცეს ისეთი სამგზავრო დოკუმენტები ან სხვა ნებართვა, რომელიც აუცილებელია ამ პირის მიერ მის

ტერიტორიაზე დაბრუნებისა და შესვლისათვის.

5. ეს მუხლი არ უნდა ხელყოფდეს მიმღები მონაწილე სახელმწიფოს შიდა კანონმდებლობით გრეფიკინგის მსხვერპლთათვის მინიჭებულ უფლებებს.

6. ეს მუხლი არ უნდა ხელყოფდეს ნებისმიერ მოქმედ ორმხრივ თუ მრავალმხრივ ხელშეკრულებას ან შეთანხმებას, რომელიც მთლიანად ან ნაწილობრივ არეგულირებს გრეფიკინგის მსხვერპლთა დაბრუნების საკითხებს.

III. აღკვეთა, თანამშრომლობა და სხვა ღონისძიებები

მუხლი 9

გრეფიკინგის აღკვეთა

1. მონაწილე სახელმწიფო ებმა უნდა შეიმუშავონ ამომწურავი პოლიტიკა, პროგრამები და სხვა ღონისძიებები:

(a) გრეფიკინგის აღკვეთისა და მასთან ბრძოლის მიზნით; და

(b) გრეფიკინგის მსხვერპლთა, განსაკუთრებით ქალებისა და ბავშვების, განმეორებით მსხვერპლად ქცევისაგან დაცვის მიზნით;

2. გრეფიკინგის აღკვეთისა და მასთან ბრძოლის მიზნით, მონაწილე სახელმწიფოებმა უნდა უზრუნველყონ ისეთი ღონისძიებების გაგარება, როგორცაა კვლევითი საქმიანობა, საინფორმაციო და მასმედიის კამპანიები და სოციალური და ეკონომიკური ინიციატივები.

3. ამ მუხლის შესაბამისად შემუშავებული პოლიტიკა, პროგრამები და სხვა ღონისძიებები, საჭიროების მიხედვით, უნდა მოიცავდეს თანამშრომლობას არასამთავრობო ორგანიზაციებთან, სხვა შესაბამის დაწესებულებებთან და სამოქალაქო საზოგადოების სხვა წარმომადგენლებთან.

4. მონაწილე სახელმწიფოებმა ორმხრივი ან მრავალმხრივი თანამშრომლობის გზით უნდა მიიღონ ან გააძლიერონ ღონისძიებები, რათა მოხდეს იმ ფაქტორების შემცირება, რომლებიც პირებს, განსაკუთრებით ქალებსა და ბავშვებს, დაუცველს ხდის გრეფიკინგისგან, კერძოდ ისეთი ფაქტორების შემცირება, როგორცაა სიღარიბე, განვითარების დაბალი დონე და თანაბარი შესაძლებლობების ნაკლებობა.

5. მონაწილე სახელმწიფოებმა უნდა მიიღონ ან გააძლიერონ საკანონმდებლო და სხვა ზომები, როგორცაა საგანმანათლებლო, სოციალური და კულტურული ღონისძიებები, მათ შორის ორმხრივი ან მრავალმხრივი თანამშრომლობის გზით, რათა შეზღუდონ ის მოთხოვნა, რომელიც ხელს უწყობს ნებისმიერი ფორმით ადამიანების, განსაკუთრებით ქალებისა და ბავშვების ექსპლუატაციას, რაც იწვევს გრეფიკინგს.

მუხლი 10

ინფორმაციის გაცვლა და გრეფიკინგი

1. მონაწილე სახელმწიფოთა სამართალდამცავმა, საემიგრაციო და სხვა შესაბამისმა უწყებებმა, საჭიროების მიხედვით, ერთმანეთთან უნდა ითანამშრომლონ ინფორმაციის გაცვლის გზით, მათი შიდა კანონმდებლობის შესაბამისად, რათა დაადგინონ:

(a) არიან თუ არა გრეფიკინგის ან გრეფიკინგის მსხვერპლნი ის პირები, რომლებიც სხვისი სამგზავრო დოკუმენტებით ან სამგზავრო დოკუმენტების გარეშე კვეთენ ან ცდილობენ გადაკვეთონ საერთაშორისო საზღვარი;

(b) რა სახის სამგზავრო დოკუმენტები იქნა გამოყენებული ან რა სახის სამგზავრო დოკუმენტების გამოყენების მცდელობას ჰქონდა ადგილი საერთაშორისო საზღვრის გადაკვეთის დროს გრეფიკინგის დანაშაულის ჩადენის მიზნით; და

(c) დამნაშავეთა ორგანიზებული ჯგუფის მიერ გრეფიკინგის მიზნით გამოყენებული საშუალებები და მეთოდები, მათ შორის მსხვერპლთა გადაბირება და ტრანსპორტირება, ასეთ ჯგუფებსა და გრეფიკინგში მონაწილე პირებს შორის არსებული კავშირები და მარშრუტები და მათი გამოვლენის შესაძლო გზები.

2. მონაწილე სახელმწიფოებმა უნდა უზრუნველყონ ან გააძლიერონ სამართალდამცავი, საიმიგრაციო და სხვა შესაბამისი უწყებების თანამდებობის პირთა მომზადება გრეფიკინგის აღკვეთის სფეროში. მომზადება უნდა ეხებოდეს გრეფიკინგის აღკვეთის მეთოდებს, გრეფიკინგის დანაშაულის ჩამდენთა სისხლისსამართლებრივ დევნას და მსხვერპლთა უფლებების დაცვას, გრეფიკინგისაგან მათი დაცვის ჩათვლით. მომზადება უნდა მოიცავდეს ადამიანის უფლებათა და ბავშვთა დაცვის, ასევე სუსტი სქესის წარმომადგენლებთან დაკავშირებულ საკითხებს და ყურადღებას უნდა ამახვილებდეს თანამშრომლობას არასამთავრობო ორგანიზაციებთან, სხვა შესაბამის დაწესებულებებთან და სამოქალაქო საზოგადოების სხვა წარმომადგენლებთან.

3. ინფორმაციის მიმღები მონაწილე სახელმწიფო ვალდებულია შეასრულოს ინფორმაციის მიმწოდებელი მონაწილე სახელმწიფოს ნებისმიერი თხოვნა ამ ინფორმაციის შეზღუდულ გამოყენებასთან დაკავშირებით.

მუხლი 11

სასაზღვრო ღონისძიებები

1. ადამიანების თავისუფალ გადაადგილებათსან დაკავშირებული საერთაშორისო ვალდებულებების შეუღლებად, მონაწილე სახელმწიფოებმა საკუთარი შესაძლებლობის ფარგლებში უნდა გააძლიერონ საზღვრის კონტროლის ისეთი ღონისძიებები, რომლებიც შეიძლება საჭირო გახდეს გრეფიკინგის აღკვეთისა და გომვლენისათვის.

2. თითოეულმა მონაწილე სახელმწიფომ უნდა მიიღოს საკანონმდებლო ან სხვა ზომები, რათა, შესაძლებლობების ფარგლებში, აღიკვეთოს კომერციულ გადაზიდვებზე სატრანსპორტო საშუალებების მეშვეობით ამ ოქმის მე-5 მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულების ჩადენა.

3. საჭიროების შემთხვევაში და მოქმედი საერთაშორისო კონვენციების შეუღლებად, ასეთი ღონისძიებები უნდა მოიცავდეს კომერციული გადაზიდვებზე გათვალისწინებული ნებსმიერი სატრანსპორტო კომპანიის ან სატრანსპორტო საშუალებების მფლობელთათვის და ოპერატორებისათვის იმის დადგენის ვალდებულების დაკისრებას, რომ ყველა მგზავრი ფლობდეს მიმღებ სახელმწიფოში შესვლისათვის საჭირო ყველა აუცილებელ სამგზავრო დოკუმენტს.

4. შიდა კანონმდებლობის შესაბამისად, თითოეულმა მონაწილე სახელმწიფომ უნდა მიიღოს ისეთი ზომები, რომ ამ მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებული ვალდებულებების დარღვევისთვის დაწესდეს სანქციები.

5. თითოეულმა მონაწილე სახელმწიფომ უნდა განიხილოს ისეთი ზომების მიღების შესაძლებლობა, რომლითაც შესაძლებელია, მისი შიდა კანონმდებლობის შესაბამისად, ამ ოქმით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში მონაწილე პირებისთვის მათ ქვეყანაში შესვლაზე უარის თქმა ან მათთვის ვიზების გაუქმება.

6. კონვენციის 27-ე მუხლის შეუღებავად, მონაწილე სახელმწიფოებმა უნდა გაითვალისწინონ სასამართლო კონტროლის ორგანოებს შორის თანამშრომლობის გაძლიერების შესაძლებლობა, *inter alia*, პირდაპირი საკომუნიკაციო არხების შექმნის და ოპერირების გზით.

მუხლი 12

ლოკუმენტების დაცვა და კონტროლი

თითოეულმა მონაწილე სახელმწიფომ უნდა მიიღოს ისეთი ზომები, შესაძლებლობების ფარგლებში, რაც შეიძლება აუცილებელი იყოს რათა:

(a) უზრუნველყოფილი იქნეს, რომ მის მიერ გაცემული სამგზავრო ან პირადობის დამადასტურებელი დოკუმენტები არის ისეთი ხარისხის, რომ იოლი არ იყოს მათი ბოროტად გამოყენება და გაყალბება ან უკანონოდ შეცვლა, დუბლირება ან გაცემა;

და

(b) უზრუნველყოფილი იქნეს მონაწილე სახელმწიფოს მიერ ან მისი სახელით გაცემული სამგზავრო ან პირადობის დამადასტურებელი დოკუმენტების მთლიანობა და უსაფრთხოება და არ მოხდეს მათი უკანონო შექმნა, გაცემა და გამოყენება.

მუხლი 13

ლოკუმენტების ნამდვილობა და მოქმედების ვადა

მონაწილე სახელმწიფოს თხოვნით, მეორე მონაწილე სახელმწიფო ვალდებულია, თავისი შიდა კანონმდებლობის შესაბამისად, გონივრულ ვადაში დაამოწმოს იმ სამგზავრო ან პირადობის დამადასტურებელი დოკუმენტების ნამდვილობა და მოქმედების ვადა, რომლებიც გაცემულია მისი სახელით ვნ არსებობს ვარაუდი, რომ ისინი გაცემულია მისი სახელით და რომელთან დაკავშირებითაც არსებობს ეჭვი, რომ გამოიყენება ტრეფიკინგისთვის.

IV. დასკვნითი დებულებები

მუხლი 14

დათქმა

1. ამ ოქმში არაფერი უნდა ხელყოფდეს სახელმწიფოთა და პირთა საერთაშორისო სამართლით, მათ შორის, საერთაშორისო ჰუმანიტარული და ადამიანის უფლებების სამართლით გათვალისწინებულ უფლებებს, ვალდებულებებს და პასუხისმგებლობებს, ხოლო შესაბამის შემთხვევებში, 1951 წლის კონვენციასა და 1967 წლის ოქმს, აგრეთვე ამ დოკუმენტებით დადგენილ *non-refoulement* პრინციპს.

2. ამ ოქმში აღნიშნული ღონისძიებების განმარტება და გამოყენება უნდა მოხდეს ისე, რომ დისკრიმინაციულ მდგომარეობაში არ აღმოჩნდნენ პირები, იმის გამო რომ ისინი არიან ტრეფიკინგის მსხვერპლნი. ამ ღონისძიებათა განმარტება და გამოყენება უნდა მოხდეს დისკრიმინაციის დაუშვებლობის შესახებ საყოველთაოდ აღიარებული პრინციპების შესაბამისად.

მუხლი 15

დავების მოგვარება

1. მონაწილე სახელმწიფოები უნდა შეეცადონ ამ ოქმის ინტერპრეტაციასა და გამოყენებასთან დაკავშირებით წარმოშობილი დავები გადაწყვიტონ მოლაპარაკების გზით.
2. თუ ამ ოქმის ინტერპრეტაციასა და გამოყენებასთან დაკავშირებით ორ ან მეტ მონაწილე სახელმწიფოს შორის წარმოშობილი დავის მოგვარება შეუძლებელია მოლაპარაკების გზით გონივრულ ვადაში, მაშინ სადაო საკითხი, ერთ-ერთი მონაწილე სახელმწიფოს მოთხოვნით, უნდა გადაეცეს არბიტრაჟს. თუ არბიტრაჟის დანიშნებასთან დაკავშირებით მოთხოვნის წარდგენიდან ექვსი თვის ვადაში ეს მონაწილე სახელმწიფოები ვერ შეთანხმდებიან არბიტრაჟის ორგანიზებაზე, მაშინ ერთ-ერთ მონაწილე სახელმწიფოს შეუძლია დავა განსახილველად გადასცეს მართლმსაჯულების საერთაშორისო სასამართლოს ამავე სასამართლოს სტატუსით დადგენილი წესით.
3. თითოეული მონაწილე სახელმწიფოს, ამ ოქმის ხელმოწერის, რატიფიკაციის, მიღების, დამტკიცების ან მიერთების დროს, შეუძლია განაცხადოს, რომ იგი სავალდებულოდ არ მიიჩნევს ამ მუხლის მე-2 პუნქტს. ამ მუხლის მე-2 პუნქტს არ ექნება სავალდებულო ძალა სხვა წევრი სახელმწიფოებისთვისაც იმ წევრ სახელმწიფოსთან ურთიერთობაში, რომელმაც გააკეთა ასეთი დათქმა.
4. თითოეული მონაწილე სახელმწიფოს, რომელმაც გააკეთა დათქმა ამ მუხლის მე-3 პუნქტის შესაბამისად, შეუძლია გააუქმოს იგი გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური მდივნისთვის შეგყობინების ვაგზავნის გზით.

მუხლი 16

ხელმოწერა, რატიფიკაცია, მიღება, დამტკიცება და მიერთება

1. ეს ოქმი ღიაა ყველა სახელმწიფოსათვის ხელმოსაწერად 2000 12-დან 15 დეკემბრამდე იგალიის ქალაქ პალერმოში, ხოლო ამ ვადის შემდეგ – გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის შტაბ-ბინაში ქალაქ ნიუ-იორკში 2002 წლის 12 დეკემბრამდე.
2. ეს ოქმი ასევე ღიაა ხელმოსაწერად ეკონომიკური ინტეგრაციის რეგიონული ორგანიზაციებისათვის, თუ ასეთი ორგანიზაციის ერთ წევრ სახელმწიფოს მაინც აქვს ხელმოწერილი ეს ოქმი ამ მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად.
3. ეს ოქმი ექვემდებარება რატიფიკაციას, მიღებას ან დამტკიცებას. რატიფიკაციის, მიღების ან დამტკიცების დოკუმენტი დეპონირდება გაერთიანებული ორგანიზაციის გენერალურ მდივანთან. ეკონომიკური ინტეგრაციის რეგიონალურ ორგანიზაციას რატიფიკაციის, მიღების ან დამტკიცების დოკუმენტის დეპონირება შეუძლია, თუ მისმა ერთმა წევრმა სახელმწიფომ მაინც მოახდინა ასეთი დოკუმენტის დეპონირება. რატიფიკაციის, მიღების ან დამტკიცების დოკუმენტში ეკონომიკური ინტეგრაციის რეგიონულმა ორგანიზაციამ უნდა განსაზღვროს მისი კომპეტენციის ფარგლებში ამ ოქმით რეგულირებულ საკითხებთან მიმართებაში. ასეთმა ორგანიზაციას ასევე უნდა აცნობოს დეპონირებას მისი კომპეტენციის ფარგლებში მომხდარი ნებისმიერი ცვლილებების შესახებ.
4. ეს ოქმი ღიაა მისაერთებლად ნებისმიერი სახელმწიფოსათვის ან ეკონომიკური ინტეგრაციის რეგიონალური ორგანიზაციისთვის, რომლის ერთი წევრი მაინც არის ამ ოქმის მონაწილე სახელმწიფო. მიერთების დოკუმენტი დეპონირდება გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალურ მდივანთან. მიერთების დროს, ეკონომიკური

ინტეგრაციის რეგიონალურმა ორგანიზაციამ უნდა განსაზღვროს მისი კომპეტენციის ფარგლებში ამ ოქმით რეგულირებულ საკითხებთან მიმართებაში. ასეთმა ორგანიზაციამ ასევე უნდა აცნობოს დეპოზიტარს მისი კომპეტენციის ფარგლებში მომხდარი ნებისმიერი ცვლილებების შესახებ.

მუხლი 17

ძალაში შესვლა

1. ეს ოქმი ძალაში შევა რაგიფიკაციის, მიღების დამტკიცების ან მიერთების შესახებ მე-40 დოკუმენტის დეპონირებიდან 90-ე დღეს, მაგრამ ეს ოქმი ძალაში არ შევა კონვენციის ამოქმედებამდე. ამ პუნქტის მიზნებისთვის, ეკონომიკური ინტეგრაციის რეგიონალური ორგანიზაციის მიერ დეპონირებული დოკუმენტი არ ჩაითვლება ამ ორგანიზაციის წევრი სახელმწიფოების მიერ დეპონირებული დოკუმენტის დამატებით საბუთად.

2. თითოეული სახელმწიფოსათვის ან ეკონომიკური ინტეგრაციის რეგიონული ორგანიზაციისათვის, რომელიც მოახდენს ამ ოქმის რაგიფიკაციას, მიიღებს, დაამტკიცებს ან მიუერთდება მას მე-40 დოკუმენტის დეპონირების შემდეგ, მაშინ ამ სახელმწიფოსათვის ან ორგანიზაციისათვის ეს ოქმი ძალაში შევა მის მიერ სათანადო დოკუმენტის დეპონირებიდან 30-ე დღეს ან ამ მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად ამ ოქმის ძალაში შესვლის დღეს, იმის მიხედვით, თუ რომელი თარიღი დადგება უფრო გვიან.

მუხლი 18

ცვლილებების შეგანა

1. ამ ოქმის ძალაში შესვლიდან ხუთი წლის შემდეგ ოქმის მონაწილე სახელმწიფოს შეუძლია წარმოადგინოს წინადადება მასში ცვლილებების შეგანის შესახებ და გადაუგზავნოს იგი გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალურ მდივანს, რომელმაც შემდგომ ცვლილების შესახებ წინადადება უნდა გადაუგზავნოს მონაწილე სახელმწიფოებს და კონვენციის მონაწილე სახელმწიფოთა კონფერენციას მისი განხილვისა და მასზე გადაწყვეტილების მიღების მიზნით. მონაწილე სახელმწიფოთა კონფერენციის სხდომაზე მონაწილე სახელმწიფოები ყოველმხრივ უნდა შეეცადონ ცვლილებების შეგანის მიზნით წარმოდგენილ თითოეულ წინადადებასთან დაკავშირებით მიაღწიონ კონსენსუსს. თუ კონსენსუსის მიღწევის ყველა მექანიზმი ამოიწურა, ხოლო შეთანხმების მიღწევა ვერ მოხერხდა, მაშინ, უკანასკნელი გამოსვლის სახით, ცვლილება მიღებულად უნდა ჩაითვალოს, თუ მას მხარს დაუჭერს დამსწრე და კენჭისყრაში მონაწილე ამ ოქმის მონაწილე სახელმწიფოთა ორი მესამედი მაინც.

2. ეკონომიკური ინტეგრაციის რეგიონული ორგანიზაციები, მათ კომპეტენციას მიკუთვნებულ საკითხებზე, სარგებლობენ იმდენი ხმის უფლებით, რამდენი მათი წევრი სახელმწიფოც არის ამ ოქმის მონაწილე, ასეთ ორგანიზაციებს არ შეუძლიათ ხმის უფლების განხორციელება, თუ მათი წევრი სახელმწიფოები თვითონ ახორციელებენ ამ უფლებას და პირიქით.

3. ამ მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად მიღებული ცვლილება ექვემდებარება მონაწილე სახელმწიფოების მიერ რაგიფიკაციას, მიღებას ან დამტკიცებას.

4. ამ მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად მიღებული ცვლილება მონაწილე სახელმწიფოსთვის ძალაში შედის მის მიერ რატიფიკაციის, მიღების ან დამტკიცების დოკუმენტის გენერალურ მდივანთან დეპონირებიდან 90 დღის შემდეგ.

5. ძალაში შესული ცვლილება სავალდებულოა მხოლოდ იმ მონაწილე სახელმწიფოებისათვის, რომლებმაც გამოთქვეს თანხმობა ამ ცვლილების სავალდებულობის თაობაზე. სხვა მონაწილე სახელმწიფოებისათვის სავალდებულო რჩება ამ ოქმის დებულებები და აღრიხდელი ცვლილებები, რომელთა რატიფიკაცია, მიღება ან დამტკიცებაც მათ მოახდინეს.

მუხლი 19

დენონსაცია

1. მონაწილე სახელმწიფოს შეუძლია მოახდინოს ამ ოქმის დენონსაცია გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური მდივნისათვის წერილობითი შეტყობინების გაგზავნის გზით. დენონსაცია ძალაში შედის გენერალური მდივნის მიერ შეტყობინების მიღებიდან ერთი წლის შემდეგ.

2. ეკონომიკური ინტეგრაციის რეგიონული ორგანიზაცია წყვეტს ამ ოქმის წევრობას, თუ ამ ორგანიზაციის ყველა წევრმა სახელმწიფომ მოახდინა მისი დენონსაცია.

მუხლი 20

დეპოზიტარი და ენები

1. ამ ოქმის დეპოზიტარად ინიშნება გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური მდივანი.

2. ამ ოქმის არაბული, ჩინური, ინგლისური, ფრანგული, რუსული და ესპანური ორიგინალები, რომელთაგან ყველა აუთენტიკურია, დეპონირებულ უნდა იქნეს გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალურ მდივანთან.

რის დასტურადაც, ქვემოთ სრულუფლებიანი ხელისმომწერნი, თავიანთი მთავრობების მიერ სათანადოდ უფლებამოსილნი, ხელი მოაწერეს ამ ოქმს.